

Stockholm 20 mars 2019

Gröna arbetsgivares syn på distriktsveterinärernas verksamhet

Gröna arbetsgivare är en arbetsgivarorganisation för det gröna näringslivet i Sverige. Vad gäller djursjukvård är Gröna arbetsgivare också en bransch- och näringspolitiks organisation och verkar då under namnet Svensk Djursjukvård.

Fråga har dykt upp om distriktsveterinärernas smådjursverksamhet. Gröna arbetsgivare vill med anledning av detta sammanfattningsvis framföra följande.

- Distriktsveterinärerna bedriver djursjukvård avseende sällskapsdjur i direkt konkurrens med privata aktörer,
- Jordbruksverket bedriver, genom Distriktsveterinärerna, djursjukvård avseende sällskapsdjur och är samtidigt tillsynsmyndighet avseende den veterinära yrkesutövningen på privata djursjukhus,
- Gröna arbetsgivare anser att Jordbruksverkets/distriktsveterinärernas smådjursverksamhet ska privatiseras.

Inledning

Distriktsveterinärernas primära uppdrag är att ta hand om lantbrukets djur, garantera veterinärservice dygnet runt, året om, i hela landet och förebygga och förhindra spridningen av smittsamma sjukdomar.

Det är helt oproblematiskt och oerhört viktigt för djurhälsan att Distriktsveterinärernas verksamhet täcker hela landet och erbjuder både akut och planerad vård åt lantbrukets djur. Vissa av Gröna arbetsgivares medlemsföretag (lantbruksföretagen) är helt beroende av att en sådan fungerande vård finns i hela landet.

När det gäller hälso- och sjukvård av sällskapsdjur (smådjur) är situationen dock en annan. I Sverige finns det många privata aktörer som erbjuder både akut och planerad vård av sällskapsdjur. Vård av sällskapsdjur ska enligt Jordbruksverkets instruktion § 11 och 12 endast ske i de områden där Distriktsveterinärerna redan

är etablerade. Vidare gäller att sådan vård endast får ges på en primärvårdsnivå som fastställs av Jordbruksverket i förväg med begränsad utrustning och utan möjlighet till stationärvård. Vård utöver primärvård får endast bedrivas om privata alternativ inte finns att tillgå inom rimligt avstånd.

Distriktsveterinärerna har ca 500 veterinärer, djursjukskötare och djurvårdare anställda och verksamheten bedrivs på ett åttiootal orter. Distriktsveterinärerna är den tredje största aktören avseende djursjukvård av sällskapsdjur.

Gröna arbetsgivare finner det djupt problematiskt att en statligt finansierad aktör konkurrerar direkt med privata företag, såsom är fallet när det gäller sällskapsdjur.

Offentliga aktörers säljverksamhet inom traditionell näringslivssektor

På väl fungerande marknader startas nya företag och nya produkter utvecklas. En förutsättning för att marknaden ska fungera väl är att den präglas av effektiv konkurrens. Offentliga aktörers säljverksamhet inom den traditionella näringslivssektorn snedvrider dock konkurrensen. Det var mot den bakgrunden som lagstiftaren införde en bestämmelse om konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet i konkurrens med privata aktörer. Bestämmelsen infördes i 3 kap 27 § konkurrenslagen (2008:579) och började gälla den 1 januari 2010 (prop. 2008/09:231). Syftet med konfliktlösningsregeln är att komma till rätta med konkurrenssnedvridningar som kan uppstå när offentliga aktörer bedriver säljverksamhet i konkurrens med privata aktörer. Sådana snedvridningar har i allmänhet sin grund i att staten kan bedriva verksamhet utan påtagliga risker för verksamhetens existens. En statlig verksamhet kan inte försättas i konkurs.

Ett annat problem är att Distriktsveterinärerna och djursjukhusen inte konkurrerar på lika villkor. Det kan i vart fall ifrågasättas om Distriktsveterinärernas prissättning sker på affärsmässiga och konkurrensneutrala grunder bl.a. eftersom Distriktsveterinärerna inte har några vinstkrav. Det kan vidare konstateras att Distriktsveterinärerna, i egenskap av statlig myndighet, kan finansiera kapital billigare och enklare än privata aktörer. Detta får betydelse vid t ex inköp av ny, avancerad utrustning. Distriktsveterinärerna har även möjlighet att köpa in utrustning som kan användas såväl för lantbrukets djur som sällskapsdjur. Det finns även en risk för att Distriktsveterinärerna kan använda statliga anslag för att köpa utrustning enbart avsett för sällskapsdjur.

Tillsynsfrågan

Gröna arbetsgivare kan konstatera att den statliga myndigheten Jordbruksverket har till uppgift att utöva tillsyn över bl.a. den veterinära yrkesutövningen på privata djursjukhus. Samma myndighet bedriver djursjukvård av sällskapsdjur genom

distriktveterinärsverksamheten. Det är orimligt att ett privat djursjukhus ska stå under tillsyn av en konkurrent.

Gröna arbetsgivare/Svensk Djursjukvård anser:

Offentliga aktörer ska inte konkurrera med privata aktörer.

Vad gäller Distriktsveterinärerna så har de ett uppdrag avseende lantbrukets djur samt förebyggande och förhindrande av smittsamma sjukdomar. Detta sker inte i konkurrens med privata aktörer, är av ett brett samhällsintresse och måste finnas kvar.

Vad gäller djursjukvård avseende sällskapsdjur finns ett uppdrag, att i särskilda fall och om vård saknas inom rimligt avstånd, bedriva djursjukvård avseende sällskapsdjur. Detta har vi heller ingen invändning mot. Däremot finns inga skäl för Distriktsveterinärerna att bedriva djursjukvård avseende sällskapsdjur i direkt konkurrens med privata aktörer, t ex så som sker i Kungsbacka eller på Gotland. Gröna arbetsgivare anser att Distriktsveterinärerna inte ska ägna sig åt sådan säljverksamhet i konkurrens med privata aktörer.

Djursjukvård är, till skillnad från humansjukvård, inte skattefinansierad, och det finns därför inget skäl till att Distriktsveterinärernas smådjursverksamhet skulle vara det. Detta innebär att även finansiering av byggnader, utrustning, inredning, förbrukningsvaror etc. måste ske utan skattefinansiering eller garantier från staten.

För att lösa intressekonflikten anser Gröna arbetsgivare att smådjursverksamheten inom distriktsveterinärsorganisationen bör privatiseras (jämför t ex apotek, sjukvård och skolor).

Datum som ovan

Lena-Liisa Tengblad

VD Gröna arbetsgivare